

Omistajayrittäjien kokemat kasvun ja omistamisen esteet

EK:n Yrittäjäpaneeli, kevät 2017

Omistajuuden ja yrittäjyyden ilmapiiri

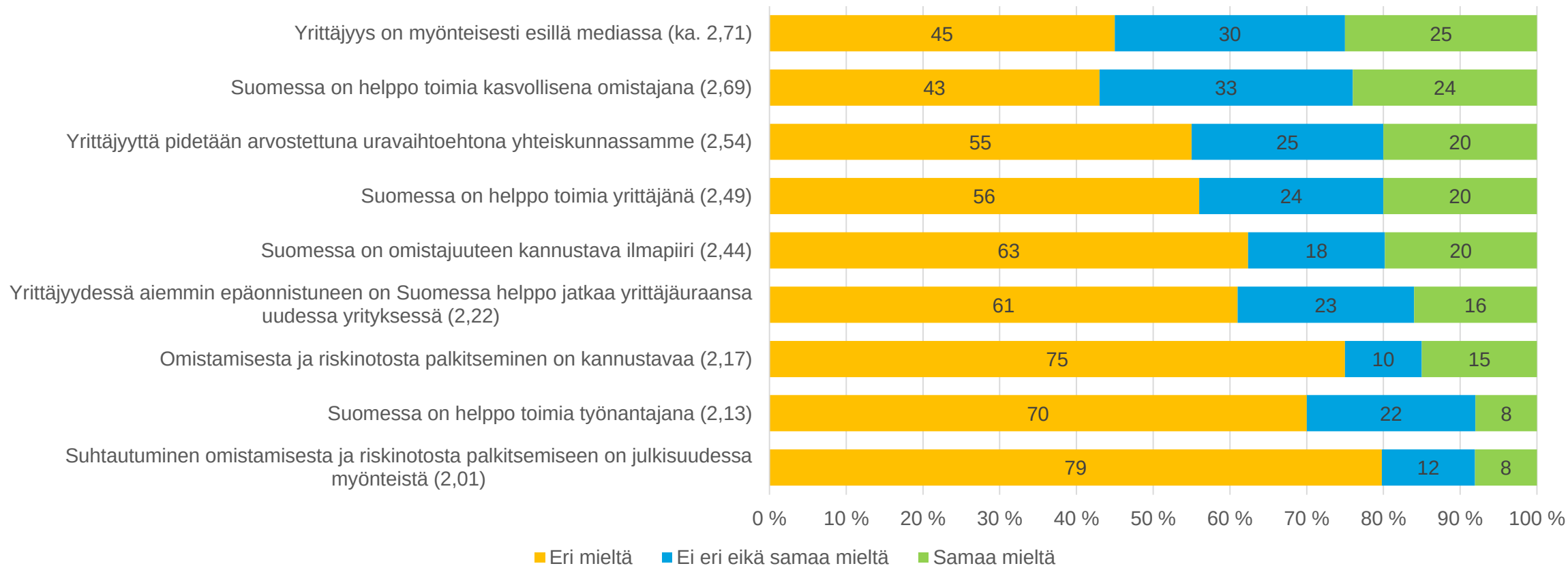
- Yksittäisten väittämien jakaumat ja keskiarvot

Työnantajayrittäjät näkevät yrittäjyyden ja omistamisen ilmapiirissä kohennettavaa

Miten arvioitte seuraavia omistajuuden ilmapiiriä koskevien väittämien paikkansapitävyyttä tällä hetkellä?

% vastaajista (suluissa ka. asteikolla 1-5: 1=täysin eri mieltä, 5=täysin samaa mieltä)

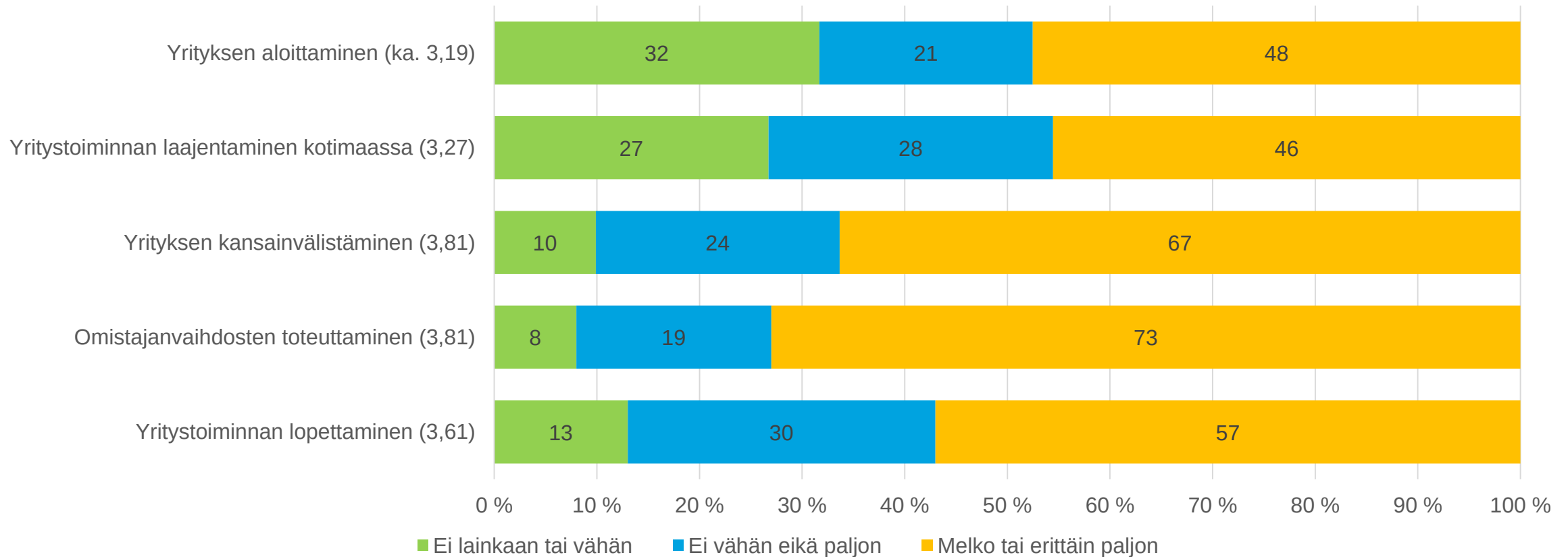
Kasvun esteet yritysten elinkaarella

- Yksittäisten vaihtoehtojen jakaumat ja keskiarvot
- Elinkaaren eri vaiheissa olevien yritysten vertailu
- Kansainvälistymisen eri vaiheissa olevien yritysten vertailu
 - taustamuuttajat, jossa eniten eroja eri vastaajaryhmien välillä

Omistajanvaihdosten toteuttamiseen ja yrityksen kansainvälistämiseen sisältyy eniten kasvun esteitä

Kuinka paljon mielestänne seuraaviin yrityksen elinkaaren eri vaiheisiin sisältyy kasvun esteitä?

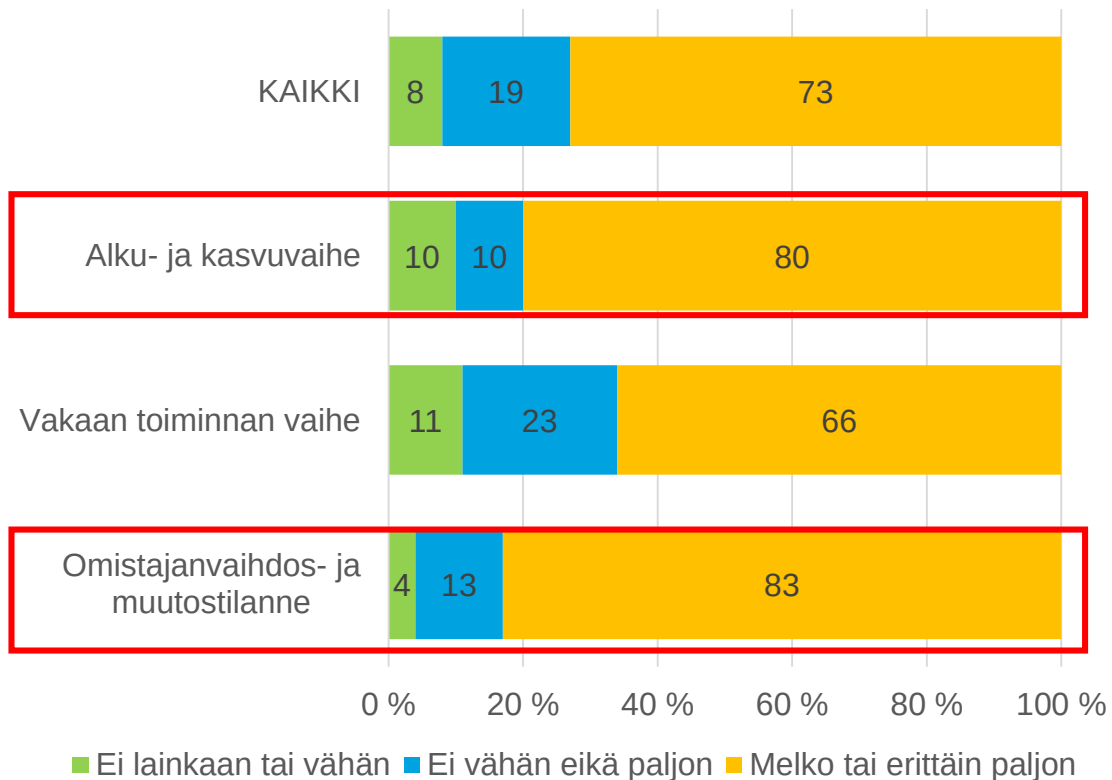
% vastaajista (suluissa ka. asteikolla 1-5: 1=ei lainkaan, 5=erittäin paljon)

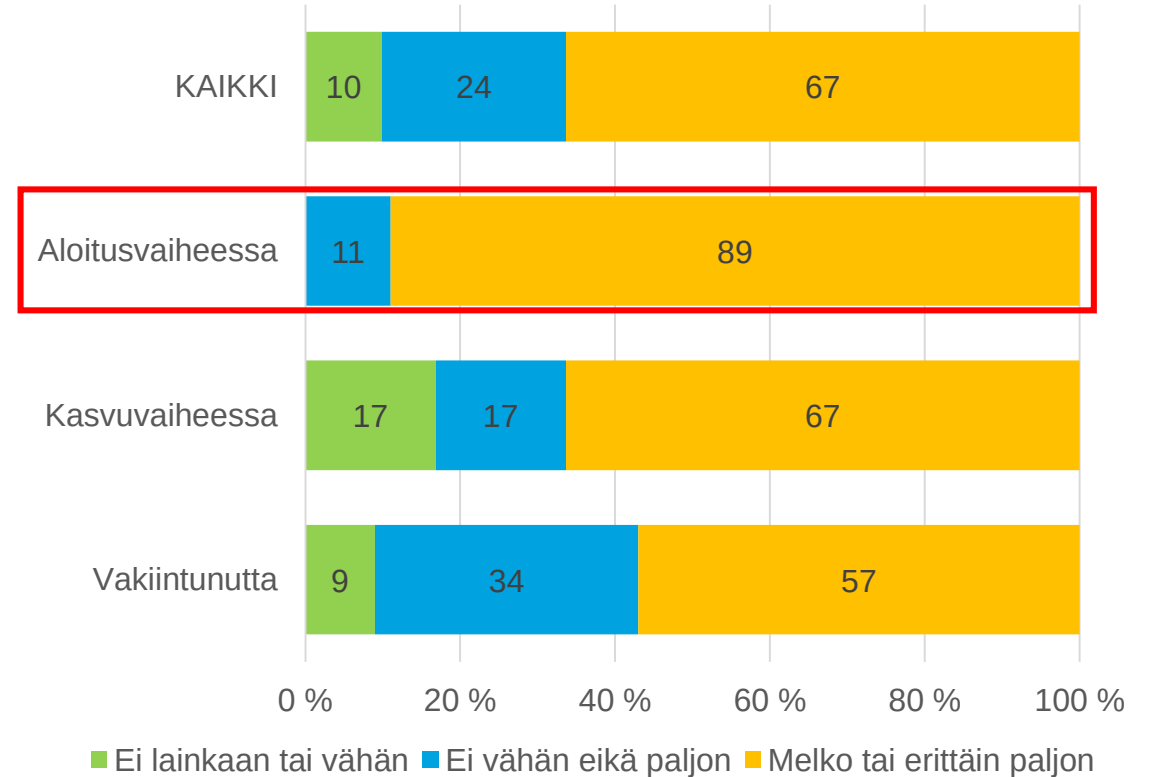
Omistajanvaihdokset jarruttavat kasvua elinkaaren ääripäissä, kansainvälistymisen esteet korostuvat ulkomaankaupan alkuvaiheessa

Kuinka paljon omistajanvaihdosten toteuttamiseen sisältyy kasvun esteitä
% vastaajista elinkaaren eri vaiheissa

Kuinka paljon yritysten kansainvälistämiseen sisältyy kasvun esteitä
% vastaajista kansainvälistymisen eri vaiheissa

Yrityksen sisäiset ja toimialaan liittyvät esteet

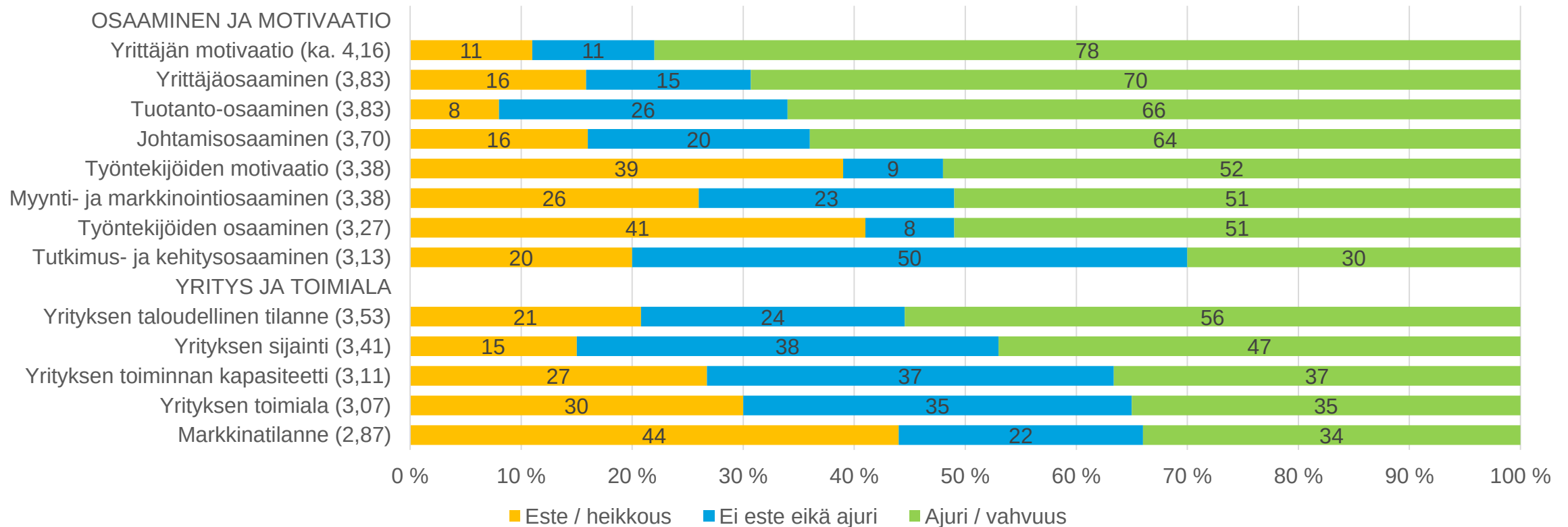
- Yksittäisten vaihtoehtojen jakaumat ja keskiarvot
- Kasvutavoitteiltaan erilaisten yritysten vertailu
 - taustamuuttuja, jossa eniten eroja eri vastaajaryhmien välillä

Mielipiteet työntekijöiden osaamisesta ja motivaatiosta jakautuvat voimakkaasti, muutokset toimialoilla ja suhdanteissa jarruttavat kasvua

Kuinka merkittävänä kasvun ajureina tai esteinä pidätte seuraavia yrityksenne sisäisiä ja toimialaan liittyviä tekijöitä?

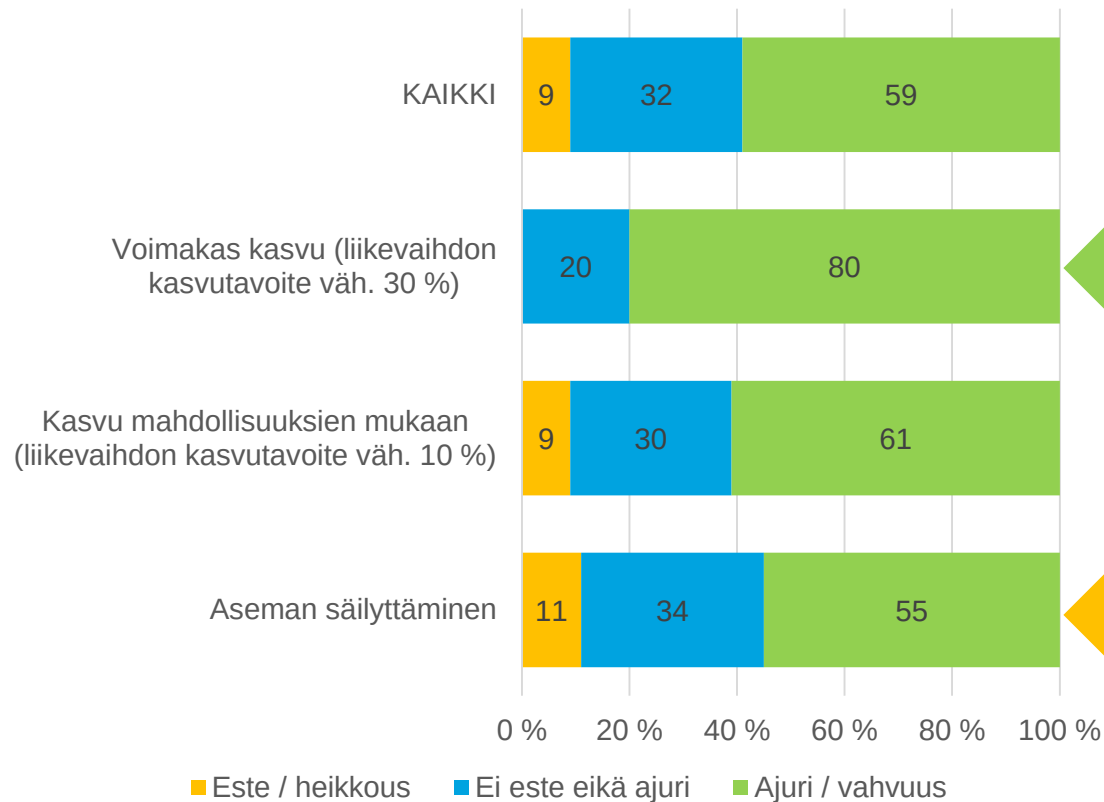
% vastaajista (suluissa ka. asteikolla 1-5: 1=merkittävä este, 5=merkittävä vahvuus)

Kasvuhaluttomuus seurausta osaamisvajeista vaiko osaamisvajeet kasvuhaluttomuudesta ja uudistumiskyvyn puutteesta?

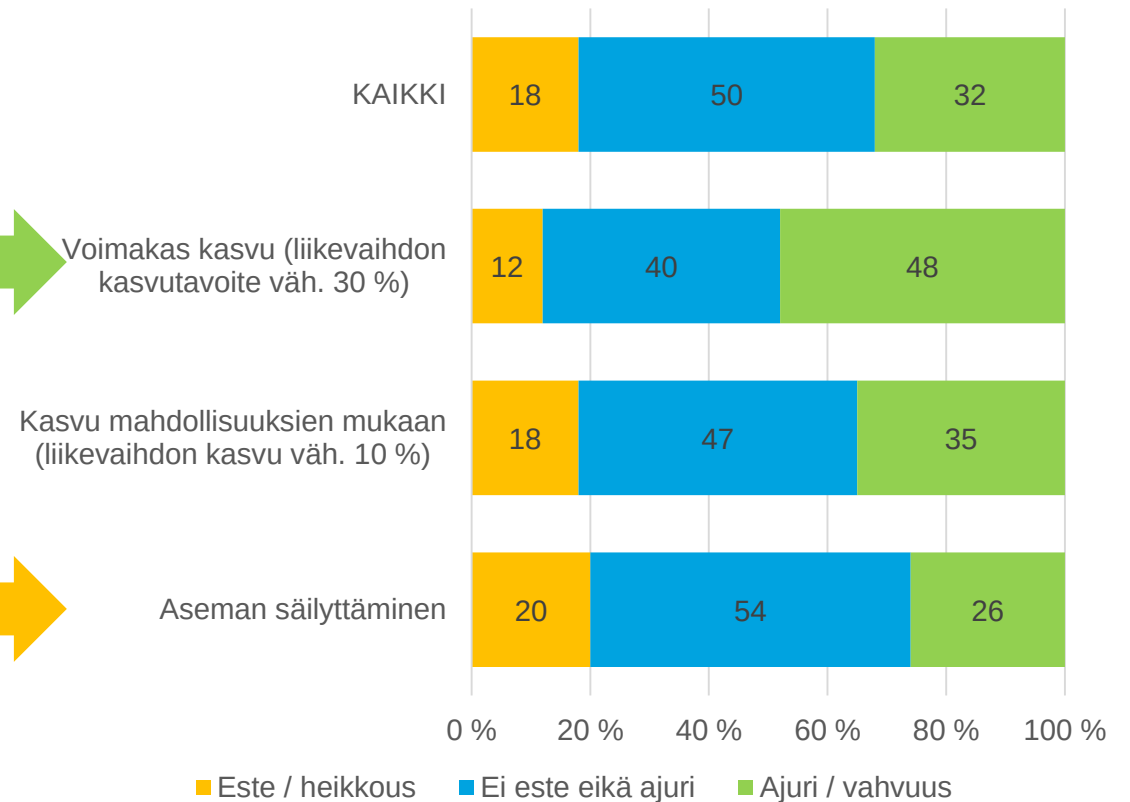

Arviot osaamiseen ja motivaatioon liittyvistä tekijöistä
% kasvutavoitteiltaan erilaisista vastaajista, osaamisen ja motivaation summamuuttuja*

*Summamuuttuja sisältää seuraavat yritysjohtajien arvioimat vaihtoehdot: työntekijöiden osaaminen, työntekijöiden motivaatio, yrittäjäosaaminen, yrittäjän motivaatio, johtamisosaaminen, tuotanto-osaaminen, myynti- ja markkinointiosaaminen sekä tutkimus- ja kehitysosaaminen.

Arviot yritykseen ja toimialaan liittyvistä tekijöistä
% kasvutavoitteiltaan erilaisista vastaajista, yritystä ja toimialaa kuvaava summamuuttuja*

*Summamuuttuja sisältää seuraavat yrittäjien arvioimat vaihtoehdot: yrityksen toimiala, yrityksen toiminnan kapasiteetti, yrityksen sijainti, yrityksen taloudellinen tilanne ja markkinatilanne.

Työelämän ja työlainsäädännön esteet

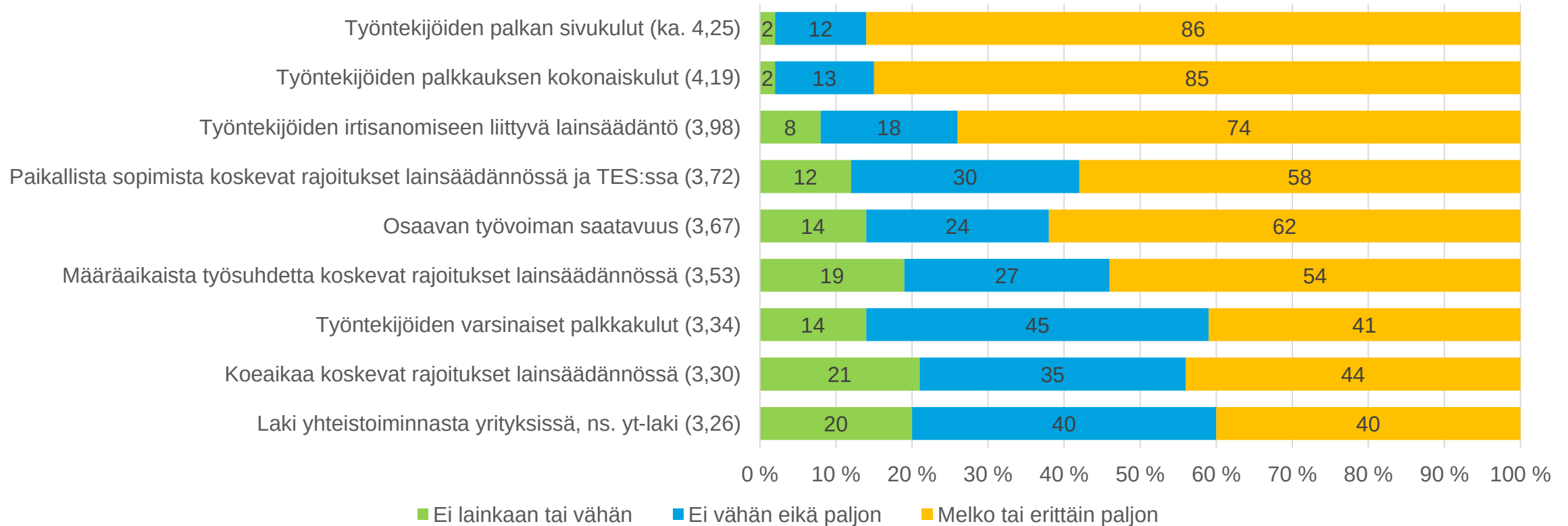
- Yksittäisten vaihtoehtojen jakaumat ja keskiarvot
- Eri kokoluokan yritysten vertailu
 - taustamuuttuja, jossa eniten eroja eri vastaajaryhmien välillä

Työllistämisen kustannukset jarruttavat eniten työnantajayrittäjien kasvutavoitteiden ja omistamiseen liittyvien tavoitteiden saavuttamista

Kuinka paljon mielestänne seuraavat työelämään ja työlainsäädäntöön liittyvät tekijät jarruttavat tavoitteiden saavuttamista?

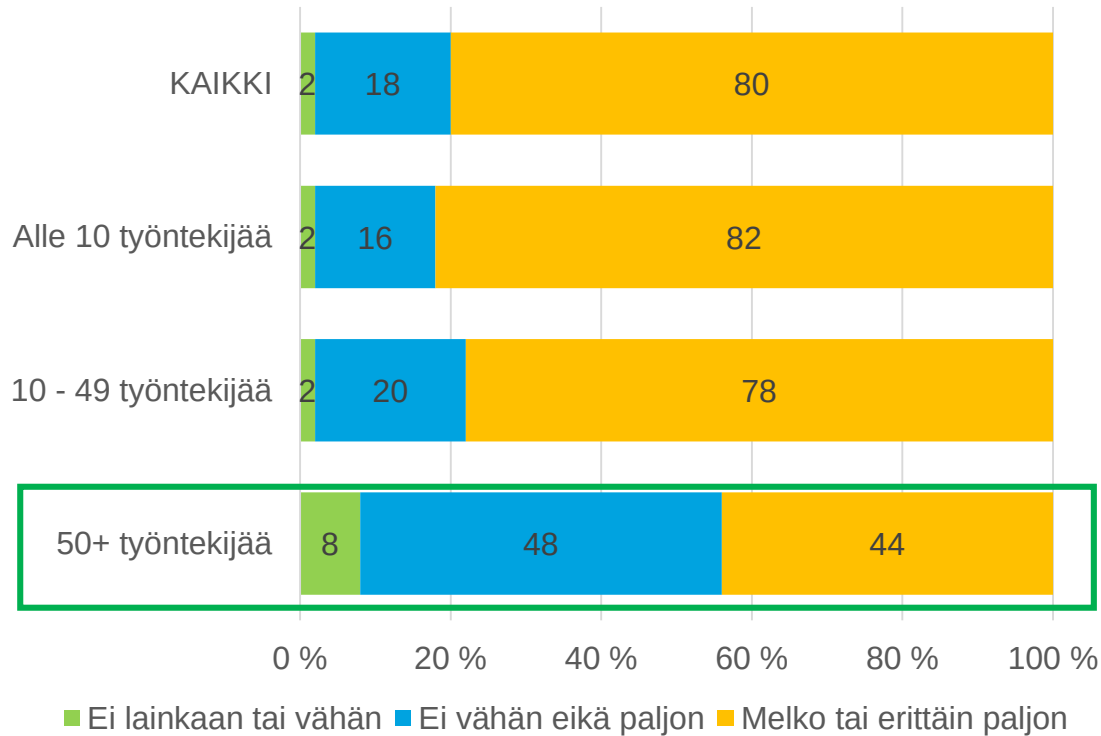
% vastaajista (suluissa ka. asteikolla 1-5: 1=ei lainkaan, 5=erittäin paljon)

Mikroyrityksissä kokemukset työllistämisen kynnyksistä yleisiä, lainsäädännön ja TES:ien rajoitteet tavallisimpia 10 – 49 henkilön yrityksissä

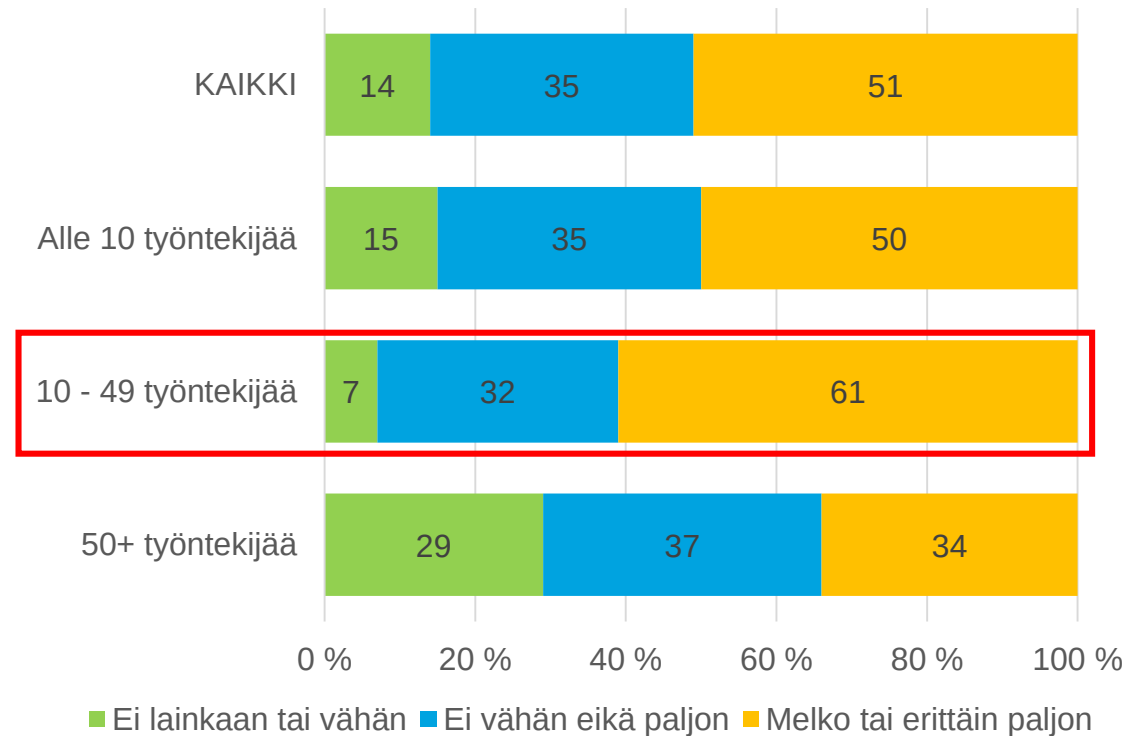

Kuinka paljon työllistämisen kustannukset jarruttavat tavoitteiden saavuttamista
% eri kokoluokan vastaajista, palkkakustannusten summamuuttuja*

*Summamuuttuja sisältää seuraavat yritysjohtajien arvioimat vaihtoehdot: työntekijöiden palkkauksen kokonaiskulut, työntekijöiden varsinaiset palkkakulut ja työntekijöiden palkan sivukulut.

Kuinka paljon työlainsäädäntö jarruttaa tavoitteiden saavuttamista
% eri kokoluokan vastaajista, työlainsäädännön summamuuttuja*

*Summamuuttuja sisältää seuraavat yritysjohtajien arvioimat vaihtoehdot: työntekijöiden irtisanomiseen liittyvä lainsäädäntö, laki yhteistoiminnasta yrityksissä (yt-laki), koeaikaa koskevat rajoitukset lainsäädännössä, määräaikaista työsuhdetta koskevat rajoitukset lainsäädännössä sekä paikallista sopimista koskevat rajoitukset lainsäädännössä ja työehtosopimuksissa.

Verotuksen esteet

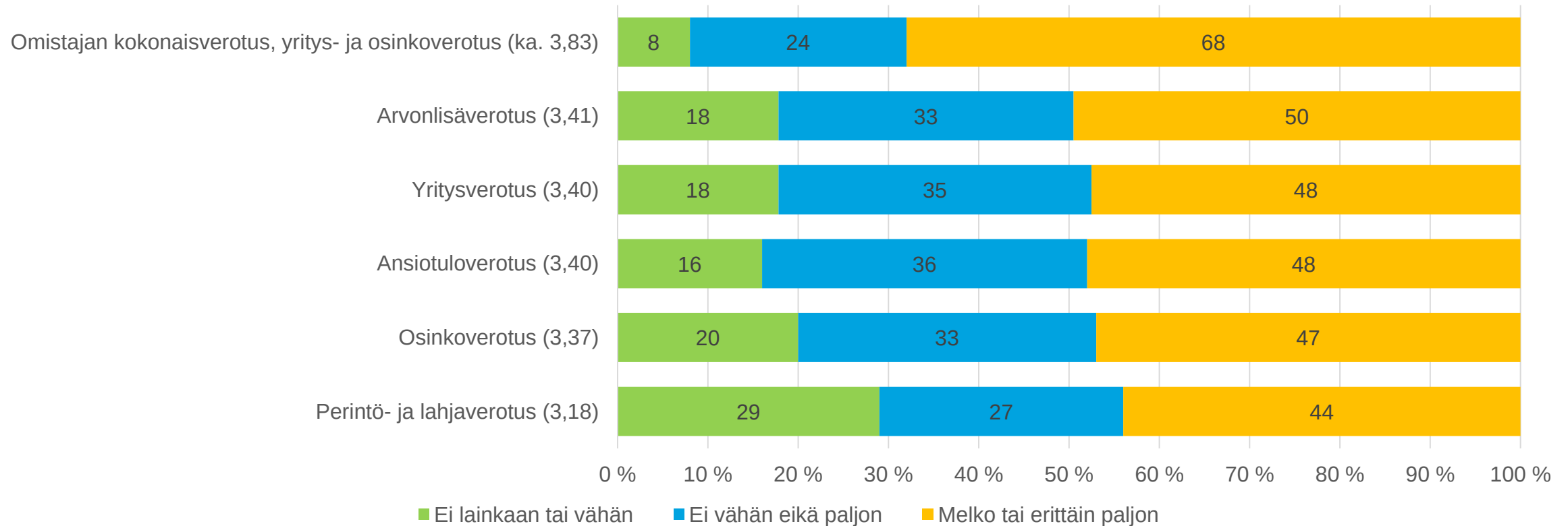
- Yksittäisten vaihtoehtojen jakaumat ja keskiarvot
- Kasvutavoitteiltaan erilaisten yritysten vertailu
 - taustamuuttuja, jossa eniten eroja eri vastaajaryhmien välillä

2/3 mielestä omistajan kokonaisverotus jarruttaa merkittävästi yrittäjyyden ja omistamisen tavoitteiden saavuttamista

Kuinka paljon mielestänne seuraavat verotukseen liittyvät osa-alueet jarruttavat tavoitteidenne saavuttamista?

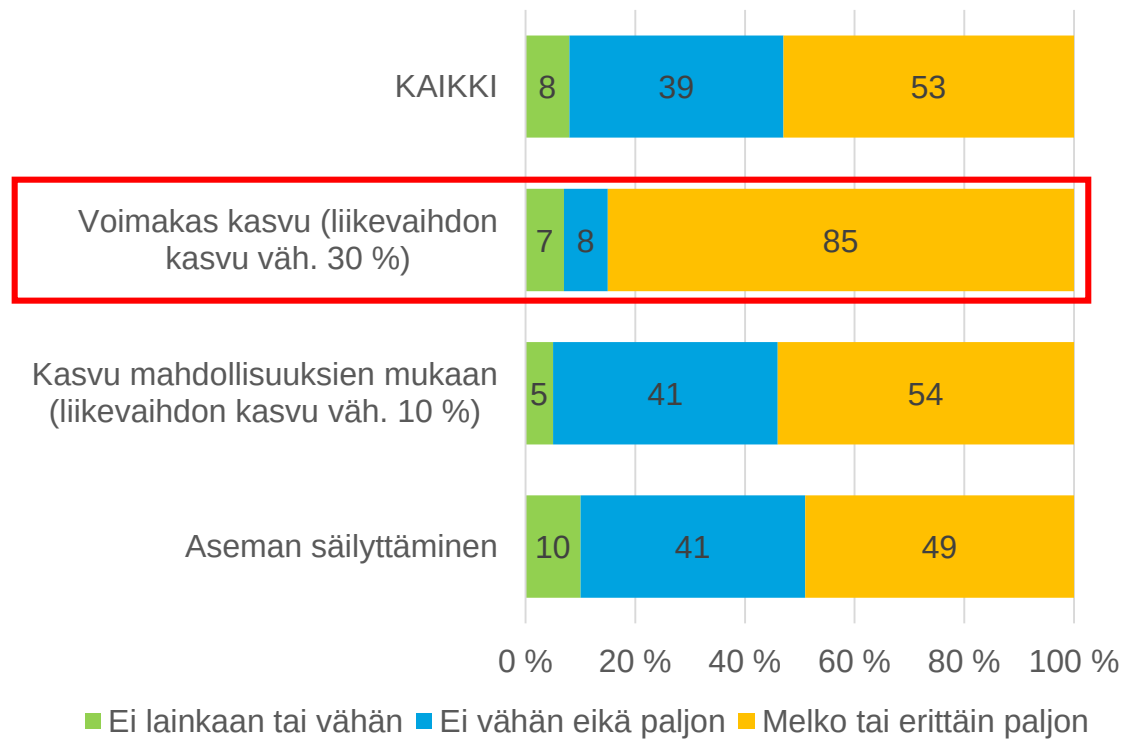
% vastaajista (suluissa ka. asteikolla 1-5: 1=ei lainkaan, 5=erittäin paljon)

Nykyinen verotus jarruttaa kasvutavoitteiden saavuttamista ja tukee saavutetun markkina-aseman säilyttämistä?

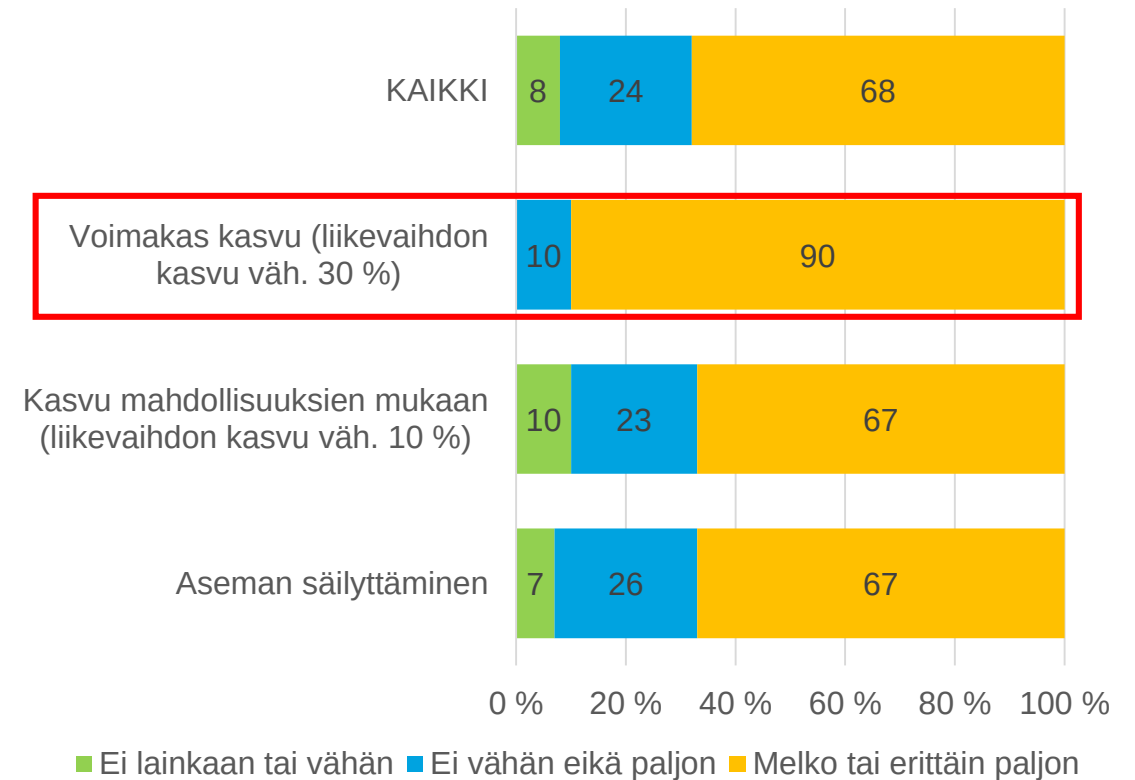
Kuinka paljon verotus jarruttaa tavoitteiden saavuttamista

% kasvutavoitteiltaan erilaisista vastaajista, verotuksen summamuuttuja*

Kuinka paljon omistajan kokonaisverotus jarruttaa tavoitteiden saavuttamista

% kasvutavoitteiltaan erilaisista vastaajista

*Summamuuttuja sisältää seuraavat yritysjohtajien arvioimat vaihtoehdot: ansiotuloverotus, osinkoverotus, yritysverotus, omistajan kokonaisverotus, arvonlisäverotus sekä perintö- ja lahjaverotus.

Rahoitus sekä viranomaistoiminnan ja lainsäädännön esteet

- Yksittäisten vaihtoehtojen jakaumat ja keskiarvot
- Elinkaaren eri vaiheissa olevien yritysten vertailu
- Eri kokoluokan yritysten vertailu
 - taustamuuttujat, jossa eniten eroja eri vastaajaryhmien välillä

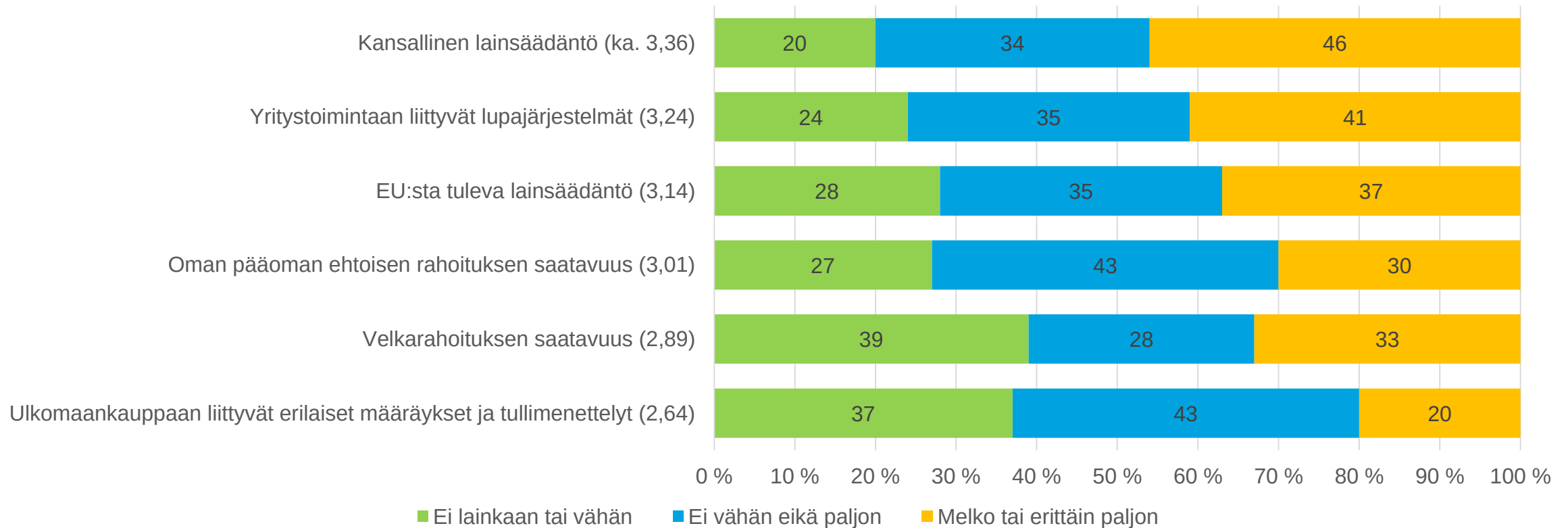

Kansallinen lainsäädäntö ja yritystoiminnan erilaiset lupajärjestelmät saavat myös kritiikkiä

Kuinka paljon mielestänne seuraavat yritystoimintaan vaikuttavat tekijät jarruttavat tavoitteidenne saavuttamista?

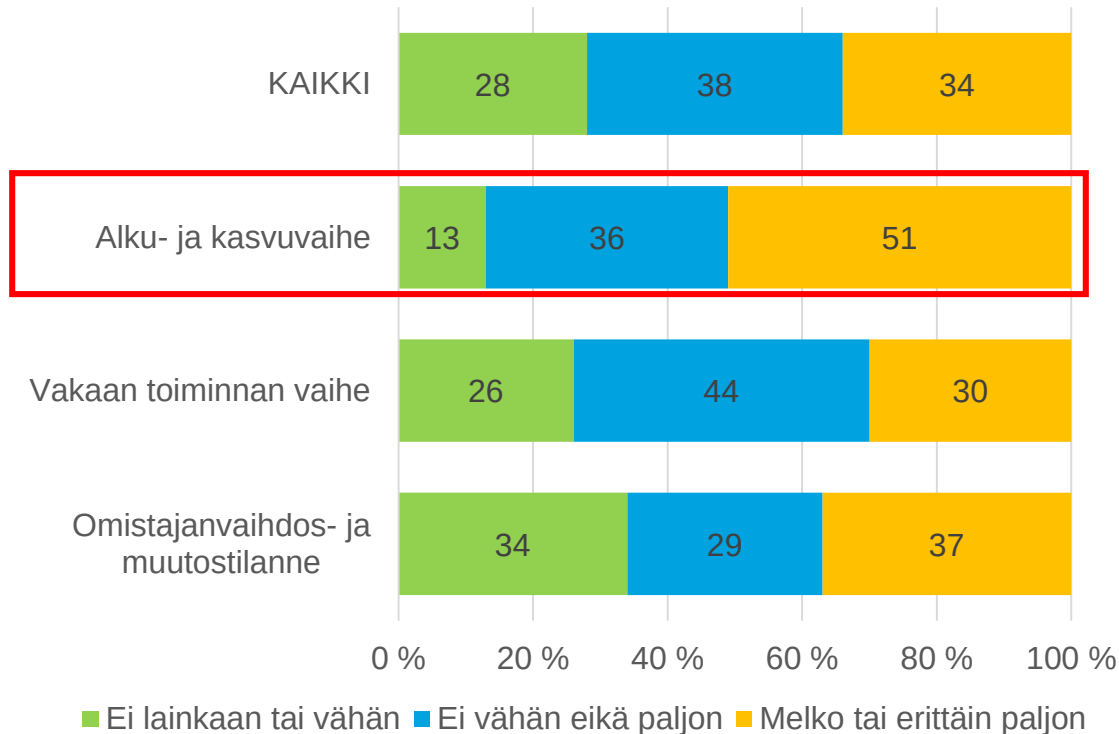
% vastaajista (suluissa ka. asteikolla 1-5: 1=ei lainkaan, 5=erittäin paljon)

Hallinnollinen taakka estää erityisesti mikro- ja pienyritysten tavoitteiden saavuttamista, rahoituksen saatavuuden ongelmat korostuvat eniten alku- ja kasvuvaiheessa

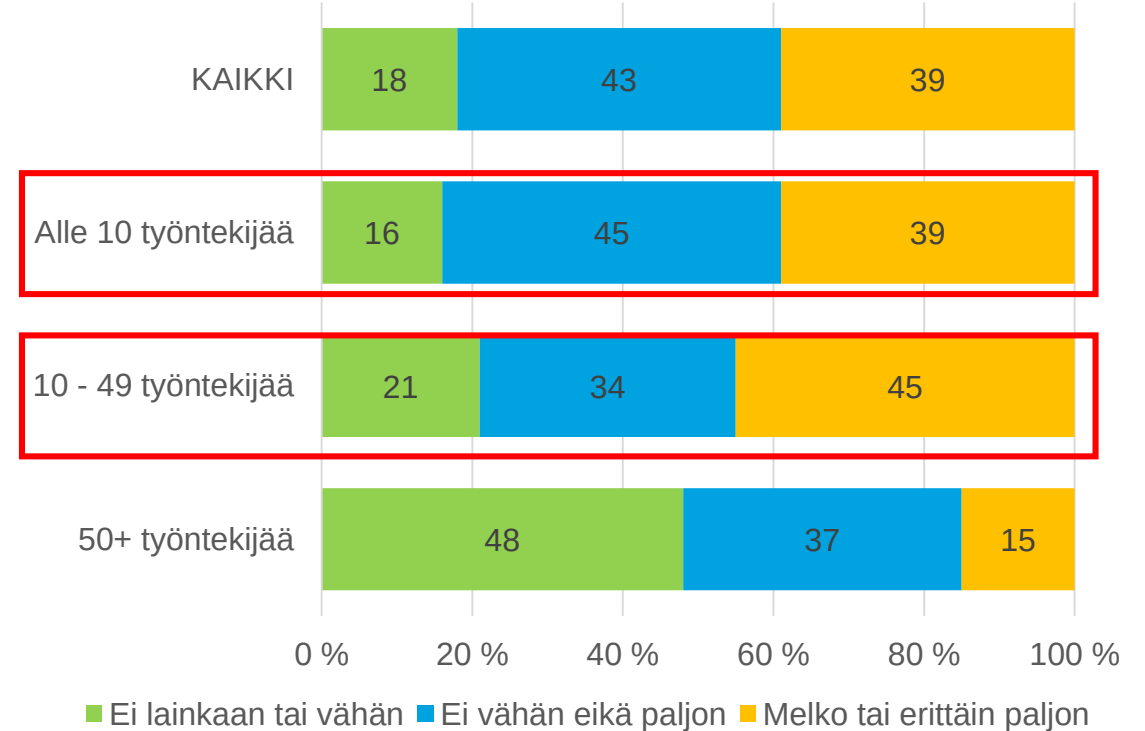

Kuinka paljon rahoituksen saatavuus jarruttaa tavoitteiden saavuttamista
% vastaajista elinkaaren eri vaiheissa, rahoituksen summamuuttuja*

*Summamuuttuja sisältää seuraavat yritysjohtajien arvioimat vaihtoehdot: velkarahoituksen saatavuus ja oman pääoman ehtoisen rahoituksen saatavuus.

Kuinka paljon lupajärjestelmät ja lainsäädäntö jarruttavat tavoitteiden saavuttamista
% eri kokoluokan vastaajista, byrokratian summamuuttuja*

*Summamuuttuja sisältää seuraavat yritysjohtajien arvioimat vaihtoehdot: EU:sta tuleva lainsäädäntö, kansallinen lainsäädäntö ja yritystoimintaan liittyvät lupajärjestelmät.

Yhteenveto ja johtopäätökset

- Havaintoja ja tulkintoja omistajuuden ja yrittäjyyden nykytilasta sekä kehittämiskohteista

Johtopäätökset (1/2)

- **Ilmapiiri kannustaa (ainakin osittain) yrittäjyyteen, mutta ei tue vaurastumista ja leimaa epäonnistumisesta**
 - Kehittämisorientoituneet yrittäjät suhtautuvat ilmapiiriin myönteisimmin (lähimpänä startup-kulttuuria) kun taas enemmän materiaalisia tavoitteita korostavat yrittäjät ovat kriittisempiä arvioissaan (ns. hallitsijayrittäjät)
- **Yrityksen aloittaminen voi olla helppoa, mutta varsinkin ulkomaankaupan ensiaskeleisiin ja yritysjärjestelyihin sisältyy kasvun esteitä**
 - Ulkomaankaupassa esimerkiksi vaatimukset erilaisten standardien, määräysten ja tullausmenettelyjen hallinnasta saattavat nostaa pienyrittäjien kansainvälistymisen kynnystä
 - Omistajanvaihdokset saattavat joissain tapauksissa syödä yrityksen kasvuedellytyksiä pitkäksi aikaa (esim. perintöverotus)
- **Talouden turbulenssi ja toimialojen muutokset haastavat yrityksiä**
 - Osaamisvajeita esiintyy vähiten voimakasta kasvua tavoittelevissa yrityksissä ja eniten aseman säilyttämiseen tyytyvissä yrityksissä – kumpi on seurausta kummasta?

Johtopäätökset (2/2)

- **Palkan sivukuluja pidetään merkittävänä esteenä tavoitteiden saavuttamiselle**
 - Mikro- ja pienyrityksille palkkakustannukset (erityisesti palkan sivukulut) ovat suhteellisesti merkittävämpi este kuin keskisuurille yrityksille, 10 – 49 henkilön yrityksissä korostetaan paljon myös työlainsäädännön rajoitteita (esim. yt-laki)
- **Omistajan kokonaisverotus ei kannusta kasvuun ja tukee aseman säilyttämistä**
 - Voimakasta kasvua tavoittelevista yrityksistä yhdeksän kymmenestä arvioi omistajan kokonaisverotusta kriittisesti, muista yrityksistä kaksikolmasosaa
- **Lupajärjestelmistä ja lainsäädännöstä aiheutuu hallinnollista taakkaa erityisesti mikro- ja pienyrittäjille**
 - Yrityksiltä puuttuu erillinen hallintohenkilökunta tai sitä on hyvin rajallisesti, jolloin byrokratian hoitaminen jää yrittäjien vastuulle

EK:n Yrittäjäpaneeli: työkalu vaikutusarviointeihin

- Suunniteltu erityisesti poliittisten päätösten ja lainsäädäntöhankkeiden vaikutusarviointeja varten
 - Perustuu laajaan huhtikuussa 2017 toteutettuun yrittäjätutkimukseen
 - Paneelissa mukana noin 700 yrittäjää (edustava otos tavoitteiltaan erilaisia yrittäjiä)
 - Tässä kuvasarjassa esitetyt tulokset pohjautuvat kyselyyn, joka toteutettiin 21.3. – 31.3.2017, jonka aikana 227 yrittäjää vastasi kyselyyn (vastausprosentti 32)
 - Aineiston analysoimisessa käytettiin yrityskoon, päätoimialan ja yrittäjäryhmien mukaan laskettuja painokertoimia, joiden ansiosta tulokset ovat yleistettävissä työnantajayrittäjien kokonaispopulaatioon
 - Kuvasarjassa esitetyt tulokset ovat suuntaa-antavia

Omistamisen tavoitteiltaan erilaiset yrittäjät
% kaikista työnantajayrittäjistä

